N°. 293. **DE GRONDWET.** 1854.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van een tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor eiken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

DONDERDAG 4 MEI.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten **M. Schooneveld en Zoon,**
Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven **franco** aan het Bureau **De Grondwet.**
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:
Voor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
Voor de overige steden des Rijks . . . . „ 5.00.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indie:
VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen, per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het abonnement *f* 70, Ned. Cour.

Met den eersten dezer maand is een nieuwe Minister van Finantiën opgetreden. Reeds gister gaf hij, voor de Kamer, acte van zijne tegenwoordigheid in het Ministerie.

Het beruchte ontwerp conversie-wet van VAN HALL werd door hem *ingetrokken.*

Waarom?

Omdat het den nieuwen Minister van Finantiën was voorgekomen, dat, *sedert de indiening van het ontwerp,* de verwikkelingen in Europa een zóó dreigend aanzien hadden erlangd, dat het hem minder raadzaam toescheen tot den voorgestelden maatregel over te gaan. Risum teneatis amici!

Gaarne zouden wij van den Minister van Buitenlandsche Zaken — die nú wat meer tijd zal hebben voor dat onderwerp — willen vernemen, of anders van de *Amsterdamsche Courant*, waarin het verschil bestaat tusschen het dreigend aanzien der verwikkelingen in Europa op 14 Februarij 1854 en 1 Mei?

Die „verwikkelingen in Europa” zijn toch een overheerlijk passe-par-tout voor het Ministerie van de tegenovergestelde rigting!

Wil men de lasten der Natie verligten: de „verwikkelingen van Europa” worden te baat genomen, om zoodanig ontwerp te bestrijden. De oorlog staat dan voor de deur en de schatkist moet gevuld blijven.

De „verwikkelingen van Europa” beletten echter niet, dat men eene [illegible]ambtenaren en militairen pensioneert, zeer velen bevordert, nog meerderen aanstelt en benoemt, en een legio tractementen verhoogt; alles natuurlijk ten voordeele van de „tegenovergestelde rigting”.

Wil men een millioen *meer* jaarlijks, *als gewone uitgaaf*, brengen op de begrooting: het Ministerie ziet er geen bezwaar in, om het te bewerken, door te dreigen met „de verwikkelingen van Europa”.

Verbaast men zich, dat, in een tijd als waarin wij leven, een Minister van Finantiën op het denkbeeld heeft kunnen komen, eene conversie voor te stellen: het Ministerie antwoordt: juist, *hoe dreigender* de „verwikkelingen in Europa” zullen worden, *des te gereeder* zal ons kunstmiddeltje opgang maken.

En nu het schijnt, dat zoodanig kunstmiddeltje niet in den smaak valt van de Natie, dat men het „onzedelijk” geliefde te noemen — nu wordt het *teruggenomen...* omdat de „verwikkelingen in Europa” zulk een dreigend aanzien *gekregen hebben!!*

Wij beseffen inderdaad het geluk niet, dat wij smaken, doordien de Nederlandsche taal niet verder reikt dan de grenzen. Nu mogen wij slechts *elkander* uitlagchen over den bril, dien het April-Ministerie met [illegible]heid ons bij iedere gelegenheid tracht op te [illegible]. Spraken we bijv. Fransch of Duitsch: geheel Europa zou te midden van al de „verwikkelingen”, van het eene eind tot het andere, schateren over de goedgeloovigheid der Nederlandsche Natie, en de zoetsappigheid, waarmeê hare Vertegenwoordigers alles voor klinkende munt aannemen, alsof inderdaad in de Staten-Generaal slechts comedie werd gespeeld.

De heer VAN HALL heeft zijn afscheid als tijdelijk Minister van Finantiën niet onhandig genomen; want hij laat reeds dadelijk zien, dat de nieuwe Minister niet zoo veel diplomatieker is dan de oude. De heer BAUD zou welligt zeggen, dat hij, met 1 Mei, op handigen trant, de Haagsche kermis heeft ingewijd. Maar van den nieuwen Minister van Finantiën doet het ons leed, dat hij zich heeft laten gebruiken, om bij de Staten-Generaal op te treden met eene verklaring, die zoo onopregt en belagchelijk tevens was, dat de meeste leden, onder het voorlezen, zich moesten omkeeren, om toch de achtbaarheid der plaats niet uit het oog te verliezen.

Op veel gunstiger terrein, meenen wij, had de nieuwe Minister zich geplaatst, indien hij òf onder afkeuring, òf zelfs zonder eenig motief hoegenaamd de reeds verworpen en veroordeelde conversie-wet, als bewijs van eerbied voor de meening der Natie, hadde ingetrokken; en gaarne hadden wij gewenscht Dr. VROLIK te beoordeelen alleen naar zijne finantiële maatregelen. Maar wat moet reeds nu van [illegible] politieke inzigt en van het besef der *constitutionnele pligten* eens Ministers gedacht worden, die handelt gelijk Dr. VROLIK heeft gedaan?

Om zijn ambtgenoot van Buitenlandsche Zaken te sparen, heeft de nieuwe Minister van Finantiën zich reeds dadelijk van eene zijde doen kennen, die ons niet veel vertrouwen kan inboezemen.

Of zou de tekst van den brief geweest zijn een geheim artikel bij de benoeming, en eene uitlegging tevens op de dankbetuiging voor de diensten, welke de heer VAN HALL aan de Finantiën des Rijks heeft bewezen?

Wij vinden, in de eerste Nos. van den tegenwoordigen jaargang van de *Java-Bode*, een merkwaardig „overzigt der Geschiedenis van het Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen van 1778 tot 1853”, dat, in eene algemeene Vergadering van deze nuttige en hoogst verdienstelijke instelling, door Dr. P. BLEEKER werd voorgedragen. Dit stuk is der lezing en overweging overwaardig; want het staat toe een meer dan oppervlakkigen blik te werpen in de moeitevolle, maar door goed geluk bekroonde pogingen, door het „Genootschap” ter bevordering van beschaving, ter verspreiding van kennis, zoo wel bij den inlander als bij den Europeaan, aangewend.

Aangenaam was het ons, onder anderen, in dit overzigt volgenderwijs onbewimpeld te hooren verkondigen de diensten, die de heer VAN HOËVELL, tijdens zijn verblijf op Java, aan de wetenschap en aan den vooruitgang der bevolkingen van Indië bewezen heeft:

Het nieuwe leven, waarmede sedert een vijftiental jaren het Genootschap is bezield, heeft voor een groot gedeelte zijne impulsie gekregen, door een' man aan wien de wetenschap en de maatschappij in Nederlandsch Indie groote verpligtingen hebben, en die thans nog in het moederland een krachtig voorstander is van den vooruitgang der bevolkingen van deze gewesten. Ieder gevoelt het, dat ik hier bedoel den heer W. R. Baron van Hoëvell. Onder zijn presidium heeft het Genootschap begonnen in ruimere mate vruchten af te werpen, dan ooit vroeger was geschied, en dit presidium kenmerkte zich bovendien door eene nieuwe rigting in 's Genootschaps werkkring, welke sedert met zorg ontwikkeld is.

Deze rigting was het door den druk openbaar maken en verspreiden onder de inlandsche bevolkingen van de vruchten hunner oude letterkunde. Te regt werd daarin gezien een krachtig middel, niet alleen om de kennis van de inlandsche talen te bevorderen, maar ook om de inlandsche bevolkingen zelve tot meerdere beschaving te brengen. Zoo heeft het Genootschap sedert 1843 duizende afdrukken onder de inboorlingen dezer gewesten verspreid van het Maleische gedicht Sjaïr Bidasari, van de Javaansche gedichten Wiwoho of Mintorogo, Romo, Manik Mâjâ en Hangling Darmo en van de Kawi-werken Wretta Santjaja, Ardjoeno Wiwaha, Boma Kawja en Mani Batangan, terwijl eene Arabische spraakkunst, afkomstig uit de bibliotheek van de gewezene sultans van Banten en getiteld: „Mahra el Arwa,” ter perse is.

Het vertrek van den heer VAN HOËVELL scheen zelfs eene leemte in de Indische maatschappij in het algemeen en in den werkkring van het „Genootschap” in het bijzonder aangebragt te hebben; en het jaar 1848 schonk met zijn levensverwekkend beginsel, ook in de koloniën vergoeding voor het geleden verlies.

In het jaar 1847 werd bij regeringsbesluit van 29 Januarij het stelsel van censuur op het Genootschap toegepast, nadat reeds geruimen tijd verwikkelingen over het uitgeven door het Genootschap van boekwerken van eenigen omvang waren ontstaan. En toen in 1848 de toenmalige president des Genootschaps, de heer van Hoëvell, die zich tot dien tijd toe met het beheer van de drukkerij wel had willen belasten, naar Nederland vertrok, was er niemand in het bestuur des Genootschaps, die zich met zoo groote verantwoordelijkheid wilde belasten of genegen was, zich aan zoo groote beperking te onderwerpen, als welke, onder de toenmalige omstandigheden, met het beheer der drukkerij gepaard gingen. Eensklaps werd de drukkerij alzoo werkeloos, en het was een tijd lang als of de wetenschap in Nederlandsch Indie geene beoefenaars meer had. Gelukkig was dat tijdvak kort en hetzelfde jaar 1848, de geheele beschaafde aarde electriserende, drukte zijne historische cijfers ook diep in den maatschappelijken toestand dezer gewesten en gaf warmte [illegible], waar vroeger koelheid en onverschilligheid bestonden.

Wij beschouwen het als de schoonste belooning voor het streven van den heer VAN HOËVELL, dat hetgeen waarnaar hij trachtte, in Indië wordt erkend; maar niet minder heugelijk achten wij het feit, dat die erkenning, te midden der Indische maatschappij, in het openbaar, onder het oog en het oor van het Gouvernement is geschied.

Nederlanderachtigheden.

De *Amsterdamsche Courant* had dezer dagen de navolgende miraculeuse tijding medegedeeld:

„Wij vernemen, dat de heer Groen van Prinsterer en zijne vrienden voornemens zijn bij de hervatting der werkzaamheden door de Tweede Kamer, een wets-voorstel in te dienen tot gedeeltelijke wijziging der wet op het lager onderwijs, met het doel om de oprigting van bijzondere scholen gemakkelijker en van het oordeel der plaatselijke en gewestelijke besturen onafhankelijk te maken. In de *Asser Courant* vinden wij een dergelijk berigt insgelijks medegedeeld.”

De Grondwet nam dit berigt over, zonder eenige aanmerking daarbij te voegen; omdat wederlegging haar, van wege de blijkbare onjuistheid van het berigt, overbodig toescheen.

De Nederlander haast zich dan ook (N°. 1198), om te protesteren tegen de mogelijkheid, dat de heer Groen eindelijk toch eens iets zou uitrigten; eindelijk toch eens iets *meer* zou doen dan praten. Het berigt van de *Amsterdamsche* is niets meer dan een verzinsel; de heer Groen *zal niets doen.*

Dat komt ons ook rationeler voor. De heer Groen en zijne partij, zijn uitnemend geschikt om te slopen, niet om te stichten. Leest, wat wij daaromtrent reeds in ons N°. 23 gezegd hebben:

Wat is tot heden *onder de leiding* van den heer Groen, tot welzijn van het vaderland tot stand gebragt.

Onnutte vraag.

De politiek van dezen vernuftigen en geleerden Nederlander *strekt* niet om tot *stand te brengen;* slechts om *opbouw te weeren;* zij is niet anders dan *oppositie*, dat is gerigt *tegen* hetgeen bestaat.

Zij zegt niet: hetgeen *is*, is het resultaat van *historische* ontwikkeling, waarop moet worden voortgebouwd; maar zij zegt: hetgeen *is* behoort *niet* tot de historie, en moet eerst worden *verwijderd*, om *dan* te zien wat van Nederland *kan* worden gemaakt.

Nivelleren om dan *in te rigten;* met de *Dordsche regelen* tot grondslag naar den eisch van *alle bijzondere belangen*, en met behoud der *eigenaardigheid* van ons staatsregt met opzigt tot de souvereiniteit.

Of eigenlijk eerst alles opredderen, om dan naar den eisch van het anti-revolutionnair, constitutionneel [illegible] over de aanstaande inrigting te *praten*, en geestigheden [illegible].

Daarom is ook nog nooit geopenbaard, hoe in allen deele de staatsregeling op Groeniaansche wijze zijn zou.

Immers, „wanneer men van *ons* het *zamenstellen* eener proeve „van gewijzigde constitutie begeert, verliest men den *aard* en de *strekking* der staatkunde, die wij voorstaan, uit het oog.” *Grondwetsherziening en Eensgezinheid.* Blz. 179.

Daar *de Nederlander* verklaart, dat „onze vrienden „*misschien tegen wil en dank in de noodzakelijkheid* „*kunnen worden gebragt*, om het initiatief te nemen, indien „de vrees omtrent de *onherroepelijkheid* der verklaring van „den Minister gegrond bleek te zijn,” hopen wij van harte, dat de Minister (van Reenen) consequent blijve..... alleen om het wonder der negentiende eeuw te beleven, bestaande *in het initiatief van den heer Groen!!*

Zoo van lieverlede — 't gaat niet met stoom, maar 't avanceert toch — leeren we *de Nederlander* zoo openhartig te zijn, als het met mogelijkheid een anti-revolutionnair gemoed zijn kan. Wij hebben „herhaaldelijk en met aandrang” verlangd het eigen oordeel van *de Nederlander* over de „Tafereelen van Mr. J. van Lennep en C°.” te vernemen. Aan dat verlangen is voldaan. Zie hier dat oordeel:

Welaan, we zullen aan dit verlangen, met de vrijmoedigheid, die wij ons steeds ten pligt gemaakt hebben, voldoen.

Vooreerst; wij beoordeelen, wij betreuren de uitgaaf; we wenschen, dat deze potsierlijke voorstelling van het eerbiedwaardige, die nooit had moeten worden begonnen, ten minste moge worden gestaakt.

Ten anderen; de verdiensten van den schrijver omtrent onze *taal*, *geschiedenis* en *poëzij*, waarop *de Grondwet* ook vroeger niet schijnt gelet te hebben, zijn, ook na dezen misstap, niet bij ons in vergetelheid geraakt.

Het vonnis van *de Nederlander* is, even als dat van den christelijk-historisch beschouwenden v. E. aller-christelijkst. Het ademt liefde, en dient den balsem toe na het slaan van de wonde. Daartoe bestaat ook reden; want de heer van Lennep is ietwat in de rigting van den heer Groen.

Dat *de Nederlander* spijtig is over «dezen misstap» van den man «die onzen roem dagelijks helpt vergrooten» (!!) blijkt daaruit, dat het blad zijn vonnis met eene anti-revolutionnaire insinuatie van de volgende soort besluit:

Eindelijk; we verwarren de prijzenswaardige droefheid en verontwaardiging van het vaderlandsch gevoel, wegens de heiligschennis aan het voorgeslacht gepleegd, niet met het ergerlijk vreugdegejuich dergenen, door wie de algemeene afkeuring niet als blijk van nationalen zin, maar *als bijdrage ter bereiking hunner partij-inzigten*, gewaardeerd wordt.

De smet, die kleeft op een gewrocht, als dat hetwelk door Mr. J. van Lennep en C°. in de wereld is gezonden, tracht *de Nederlander* nu over te brengen op de constitutionnele partij, tot wie deze insinuatie is gerigt.

Waarlijk eene echt christelijke handeling!

Sedert *wanneer* en *wódr* heeft de constitutionnele partij de vaterlandsche historie door het slijk gesleurd en tot bespotting gemaakt van «groot en klein»?

Waaruit is het *de Nederlander* gebleken, dat onze afkeuring is een «ergerlijk vreugde-gejuich», als «bijdrage ter bereiking van partij-inzigten», en dat zij niet gegrond is op onzen «nationalen zin?»

Verachtelijk is hij, die zonder bewijs, zich veroorlooft dergelijke smet te werpen op hen, wier werken en streven slechts van vaderlandsliefde en nationalen zin getuigen. Welken naam de insinuatie van *de Nederlander* verdient, als hij achterwege blijft te bewijzen wat hij insinueert, zullen wij wel niet in woorden behoeven uit te drukken.

Indien *wij* handelden als *de Nederlander* en dus de «misstap» van een enkelen vereenzelvigden met eene geheele partij, zouden wij dan niet geregtigd zijn te vragen «of, met het oog op de *Tafereelen*, de strekking van de «partij der «tegenovergestelde rigting» is, om in het ge«moed onzer jeugd bespotting en verachting onzer dier«baarste historische herinneringen in te planten, om later «tot de vervreemding van elk vaderlandsch gevoel te ge«raken?»

De Nederlander begint den ouden slender te hernemen. Zelden of ooit antwoordt het anti-revolutionnaire blad op hetgeen wij, ten aanzien van zijne partij, de vrijheid nemen, op te merken. Wij zijn er *niet gebelgd* over. Integendeel. Wij herinneren dienaangaande slechts aan hetgeen we in de maand Mei des vorigen jaars zeiden:

Of zal *de Nederlander* voortgaan met te zwijgen?

Wil hij ons soms verleiden niet meer op hem te letten, door te doen of wij er niet meer zijn?

Gewone taktiek, van hem die niet meer *weet* te antwoorden.

Maar geen goede taktiek. Want wij zullen ons *niet* laten verleiden, en het publiek acht gebrek aan antwoord gelijk aan *erkentenis*.

Met het oog op den wensch van het *Tielsche Weekblad* zijn bovenstaande opmerkingen, ook nu nog, voor *de Nederlander* behartigenswaard.

Nogmaals herinneren wij dan — om uit zoo vele onderwerpen slechts één enkel te noemen, en omdat *de Nederlander* zoo gaarne «vergeten» en «vergeven» wilde — dat de Boekhandelaar Otto Petri, te Rotterdam, «*De eerlijkheden van de Nederlander*» in eene afzonderlijke brochure, algemeen verkrijgbaar heeft gesteld.

De heer J. B. vindt het regeringsantwoord op de bedenkingen, vervat in het voorloopig verslag van de Tweede Kamer over de *Conversie-wet* zeer merkwaardig; «niet «omdat het hem moest streelen daarin soortgelijke begin«selen gehuldigd te zien, als die hij steeds voorgestaan «heeft met betrekking tot de behandeling onzer finan«ciën, maar vooral, omdat hij er eene meer duidelijke en «positive ontwikkeling in aantrof van hetgeen de Regering «voornemens was, ten gevolge van het gevraagde man«daat, te doen.

Zoo schrijft de heer J. B. in *de Nederlander* n°. 1173; maar was het niet reeds lang bekend, dat het geheimzinnig conversie-plan meer onthuld werd, na de lezing van Mr. van Hall's woord over de voorgestelde belasting op de bezittingen, dat, geschreven op *Drunenberg*, 23 Julij 1848, door den druk werd openbaar gemaakt?

In *de Stem*, Weekblad in het belang der ware Gereformeerde Kerk in Nederland, beklaagt zich Ds. H. Joffers, Leeraar van de Christelijke afgescheidene Gemeente te *'s Gravenhage*, over eene uitdrukking van *de Nederlander* in het nommer van 13 April: «Indien de leidsheden slap «worden, vliegt alles uit elkander, en zal men bij hoopen «afscheiden. *Afscheiding zou thans het noodlottigste wezen «wat er zijn kan, en de toekomst voor Land en Kerk «geheel bederven.*»

De geraaktheid van den Afgescheiden leeraar is o. i. allezins gegrond.

«Ziet in deze toelichting aan de Afscheiding geen kleine steek «toegebragt, en meteen eene valsche en logenachtige beschul«diging op de Afgescheidenen geworpen.»

«Dat *de Nederlander* de afscheiding voor eene bederving van «de Kerk aanziet, kan ik met minder leedwezen aanhooren; «omdat *de Nederlander* de ware Kerk niet kent; maar dat hij «de afscheiding voor een bederven van de toekomst van het land «beschouwt, dat is in den grond niets anders te zeggen, dan de «Afgescheidenen zijn landbedervers. Hoe kan *de Nederlander* deze «beschuldiging overeen brengen met zijne vroegere getuigenissen, «dat de Afgescheidenen goede burgers waren? Zouden de Land«bedervers goede burgers kunnen zijn? *Wie hebben er meer «gearbeid dan de Afgescheidenen*, naar hunne krachten, *om zulke «Vertegenwoordigers*, die voor *Koning* en *Vaderland* streden, «*in de Tweede Kamer der Staten-Generaal te brengen?*»

«Mag er uit de pen van eenen geachten heer zulk een vuile «beschuldiging vloeijen, die de Afgescheidenen zou kunnen ver«dacht maken bij *Koning* en *Overheden*? Of zijn de Afgeschei«denen in de laatste weken of maanden zulke *Land*bedervers «geworden?»

«Wij verlangen, dat *de Nederlander* ons duidelijk bewijze, dat «de Afgescheidenen, door de afscheiding, het *Land* bederven, «of zijne vuile beschuldiging intrekke; of wij zullen genood«zaakt worden meer te schrijven dan wij nog tot hiertoe gedacht «hebben te doen; want wij meenen, zonder zelfsverheffing, onze «leden wel te durven nederlegen tegen die van het genootschap «waarbij *de Nederlander* behoort.»

Zoo schreef Ds. Joffers 14 April, in *de Stem* van 20 April.

Wat antwoordt *de Nederlander* (n°. 1179) daarop?

Dat de beschuldiging komt van *een Correspondent*!

Dat gesproken is van afscheiding *nu*, niet van de afscheiding, *vóór eenige jaren!!*

Dat de beschuldiging geldt de *afscheiding* niet de *afgescheidenen!!!*

Dat de afgescheidenen *nu evenzeer* dwalen *als de vrijzinnigen, als de voorstanders van gemengde scholen, als de Roomschgezinden*, die allen meenen, omdat *de Nederlander* hunne beginselen noemt socialistisch, communistisch, godsdienstloos, ultramontaansch, dat zij zelven zouden zijn: socialisten, communisten, godloochenaars en ultramontanen!!!!

Het is inderdaad verbazend, hoe alle partijen dwalen, hoe iedereen zich onnoodig gebelgd toont en hoe *de Nederlander* alléén den spijker op den kop slaat!

Had de *Arnhemsche Courant* niet regt, toen zij, dezer dagen, aan Mr. Groen boven Loyola den palmtak der overwinning toewees?

Buitenland.

DENEMARKEN.

Uit Kopenhagen heeft men berigt van Dingsdag jl. ontvangen, waaruit blijkt, dat de graaf von Tillisch tot Minister van Binnenlandsche zaken is benoemd, en dat de heer Oerstedt, president van den Ministerraad, tijdelijk ook belast is met het Ministerie van Justitie, gedurende de afwezigheid van den minister Scheel.

TURKIJE.

De Fransche *Moniteur* bevestigt thans officieel het bombardement van Odessa. Het heeft den 23sten April jl. plaats gehad. Negen schepen der vereenigde vloot hebben daaraan deel genomen; het beschieten heeft 10 uren geduurd; eene Russische batterij was geheel vernield. Onderscheidene schepen, die zich in de haven bevonden zijn verbrand. Na het bombardement is de vloot afgetrokken; vier fregatten hebben zeer veel schade geleden; het paleis van vorst Woronzoff is geheel door de vlammen vernield. Uit deze laatste berigten blijkt, dat, hoezeer het feit van het bombardement van Odessa thans zeker is, het evenwel nog aan naauwkeurige berigten ontbreekt. Den 26 April zou de vereenigde Fransch-Engelsche vloot de haven van Odessa weder hebben verlaten. Zoo het eene waarheid is, dat op 9 schepen, 4 zwaar geleden hebben, schijnt de tegenstand der Russen nog al groot te zijn geweest. Hoe het zij: de admiraals zullen eerlang een stoomjagt naar Toulon afzenden met het officieel rapport over deze gebeurtenis. Tot de aankomst daarvan zal men over vele punten in het onzekere blijven verkeeren.

Brieven uit Konstantinopel tot 20 April jl. bevatten niets bijzonders nopens de vloot. Men had daar de inname van Kustendje door de Russen vernomen. Het *Journal de Constantinople* deelt ook mede, dat 2 schepen der vereenigde vloot de *Sidon* en de *Magellan* eenige bommen en grenaten tegen de Russische legermagt hebben moeten rigten, om de terugkeering van 2 hunner officieren te beschermen, die zij met eenige manschappen hadden afgezonden, om zich over de oorzaken van den brand van Kustendje te verzekeren. Men weet, dat ongeregelde Turksche troepen vóór hun vertrek die plaats hebben in brand gestoken. Hetzelfde blad voert eene levendige polymiek met de Grieksche dagbladen, ten aanzien van den opstand aldaar. Het beschuldigt o. a. koning Otto, dat hij geld van keizer Nicolaas ontvangt. Het Russisch-gezinde blad in Griekenland, *le Siècle*, blijft het antwoord niet schuldig.

Intusschen verzekert men, dat de Grieksche opstand in de laatste dagen zeer is verminderd. Immers, men heeft van Fuad-Effendi rapporten ontvangen, waarbij berigt wordt, dat de opstandelingen overal geslagen zijn en nergens stand kunnen houden, en zelfs zou dit zoozeer het geval zijn, dat, indien de Turksche troepen nog in die oorden verblijven, het dan meer is om de terugkeering van den opstand te verhoeden, dan eene beweging te onderdrukken, die voortaan geen vrees meer inboezemt. Zoo luiden de berigten uit Konstantinopel. Maar de brieven van Athene zeggen juist het tegendeel. Volgens deze behalen de opstandelingen al meer en meer overwinningen, en, niettegenstaande de tusschenkomst der Westelijke mogendheden, zou men Epirus, Thessalie en Macedonie nu reeds als verloren voor het Turksche rijk kunnen beschouwen. De waarheid schijnt deze te zijn, dat de opstand geene regel... vorderingen maakt, dat de opstandelingen behalve te ... sowo, bijna bij alle ontmoetingen zijn geslaagd; maar dat het er verre van af is, dat het land in rust zou verkeeren of dat de opstandelingen naar de grenzen zouden zijn verjaagd. De strijd ontaart geheel in een oorlog van partijgangers en dergelijke krijg duurt meerendeels niet kort, maar is noodlottig voor de streken, waar die plaats vindt.

La Patrie van Parijs meldt, dat de kapitein ter zee de Bourguignon, die het bevel voert over het Oostenrijksche smaldeel in den Levant, van zijne Regering bevel heeft bekomen, om zich met drie oorlogsvaartuigen naar den Pyraeus te begeven, ten einde met de Engelsch-Fransche smaldeelen mede te werken tot herstel der rust in Griekenland. Wij gelooven, zegt de *l'Indépendance*, wel te weten, dat het Oostenrijksche kabinet inderdaad zijne volkomene goedkeuring gehecht heeft aan het gedrag, door Frankrijk en Engeland tegenover Griekenland in acht genomen en dat het besloten heeft, om eenige oorlogsvaartuigen naar de kusten van dat land af te zenden; maar men lette wel op: dit zou geschieden met het doel, om aan de dwangmaatregelen die de beide westelijke mogendheden mogten bevelen, zedelijke en niet eene werkdadige ondersteuning te verleenen. De Oostenrijksche Regering heeft het gedrag der beide gouvernementen goedgekeurd, maar doen opmerken dat zij zich om drie redenen thans niet geheel aan haar ... aansluiten: 1°. omdat Oostenrijk niet zelf in oorlog is met Rusland, zoodat het aan Griekenland niet kan verwijten, zooals Frankrijk en Engeland, dat het de bondgenoot is van Rusland; 2°. omdat koning Otto behoort tot een stamhuis, jegens hetwelk Oostenrijk zekere toegevendheid moet betoonen, en 3°. omdat Oostenrijk niet eene der beschermende mogendheden van Griekenland, zoodat het jegens hetzelve niet dezelfde taal als Engeland en Frankrijk mag voeren. Het is uit dien hoofde dat Oostenrijk wel een smaldeel naar de kusten van Griekenland zendt, maar voor het oogenblik slechts een zedelijken bijstand aan de Westelijke mogendheden zal schenken.

Volgens de berigten van Konstantinopel 20 Maart, had het niet sluiten der geldleening te Londen door Namik Pacha bij de Porte een smartelijken indruk doen ontstaan ... zij zich in groot geldgebrek bevond, maar de onderteekening van het Weener-protocol door de vier mogendheden had op de eenigzins verslagene bevolking een goeden indruk gemaakt.

De *Times* behelst een artikel over de Oostenrijksch-Pruissische overeenkomst, waarin zeer duidelijk het ... wordt aangetoond, dat er tusschen die overeenkomst en die tusschen Frankrijk en Engeland gesloten, bestaat. ... twee laatste mogendheden verbinden zich om de ... keering te voorkomen van handelingen, die den vrede der wereld hebben verbroken. De twee Duitsche mogendheden daarentegen hebben slechts tot regel van hun gedrag ... Duitsche belangen te raadplegen. Oostenrijk en Pruissen verklaren zich voldaan, zoodra de Russen de Donauvorstendommen mogten ontruimen. Het is voor hen voldoende dat de zaken worden hersteld in het *statu quo ante bellum*, terwijl Frankrijk en Engeland een verbindtenis hebben aangegaan, zich met dat *Statu quo* niet te vergenoegen. De *Times* voegt er echter bij, dat de Duitsche mogendheden verder zullen worden medegesleept, dan wel zij bij de Oostenrijksch-Pruissische overeenkomst ... gebragt.

Uit een berigt uit Malta van 25 dezer blijkt, dat ... Raglan daar dien dag was aangekomen, maar ook van daar vertrokken was. De *Rolland*, waarop ... Napoleon zich bevindt, is te Zante moeten binnenloopen uit hoofde van het zeer ongunstige weder.

— De laatste berigten uit de Oost Zee houden ... sir Ch. Napier met een deel van zijne vloot Helsingfors in het oog hield en dat een ander deel de golf van ... blokkeerde. Het scheepsvolk van de schepen, die prijs verklaard zijn in de Oostzee is in vrijheid gesteld, onder voorwaarde dat het gedurende de vijandelijkheden tegen de westelijke mogendheden niet in dienst treden zal. Het getal der prijs gemaakte vaartuigen wordt tot hiertoe op 54 geschat. Men ... dat het hoofdkwartier der smaldeelen van Frankrijk en Engeland in de Oostzee is de reede van Kiel; maar daar de ... wind zijne bewegingen belemmert, gelooft men niet ... Engelsche smaldeel zich voor den 10en dezer ... bevinden. Van eene andere zijde begrijpt men niet ... Engelsche vloot de blokkade zal opgeven, die zij ... ingang der golven van Finland en van Bothnie heeft ... gevangen, om naar Kiel terug te keeren, ten einde met de Fransche vloot te vereenigen. Het is meer waarschijnlijk, dat deze laatste, na den Belt te zijn doorgevaren, haar weg in de Oostzee zal voortzetten, totdat zij zich met den admiraal Napier zal hebben vereenigd.

— Keizer Nicolaas heeft den 11/23 April te ... het volgende manifest uitgevaardigd:

«Bij de gratie Gods wij, Nicolaas I, enz. enz.

«Aan alle onze getrouwe onderdanen, doen kond en weten:

«Sedert den aanvang van ons geschil met de Turksche regering, hebben wij aan onze getrouwe onderdanen ... aangekondigd, dat alleen een gevoel van regtvaardigheid ons geleid heeft tot herstel der geschonden regten ... de regtzinnige christen-onderdanen van de Verheven ...

«Wij hebben niet getracht en wij trachten niet, eenige ... in Turkije ... winning te maken, noch eenige overheersching, in ... invloed uit te oefenen van dien aard, dat zij den ... overschrijden, dien aan Rusland, op grond der bestaande verdragen, toekomt.

«Reeds op dat tijdstip hebben wij van de zijde der ... geringen van Frankrijk en Engeland wantrouwen ... vonden, en weldra eene geheime vijandelijkheid ... Zij beijverden zich de Porte in dwaling te brengen ... onze bedoelingen in een verkeerd daglicht te ... Eindelijk hebben Engeland en Frankrijk in dit ... het masker afgeworpen, beschouwen ons ...

Turkije als eene ondergeschikte zaak, en zij ontveinzen het niet dat hun gemeenschappelijk doel daarheen strekt om Rusland te verzwakken, het een deel zijner bezittingen te ontnemen, en ons vaderland van het magtig standpunt, waarop het door de hand van den Allerhoogste is geplaatst, te doen afdalen.

»Moet het regtzinnig Rusland voor zulke bedreigingen vreezen? Gereed om de vermetelheid des vijands te beschamen, zal het van het heilig doel dat de Voorzienigheid het heeft aangewezen, afwijken? Neen! Rusland heeft God niet vergeten! Het is niet voor wereldsche belangen, dat het de wapenen heeft opgevat; het strijdt voor het Christelijk geloof, voor de verdediging van zijne geloofsgenooten, die door onverzoenbare vijanden worden onderdrukt.

»Dat geheel de Christenheid het dan wete, dat het gevoelen van den souverein van Rusland ook het gevoelen is, waardoor het gansche gezin van het Russische volk wordt bezield en aangedreven, dat regtzinnige volk, getrouw aan God en aan Zijn eenigen Zoon Jezus Christus, onzen Verlosser.

»Het is voor het Christelijk geloof, dat wij strijd »voeren *Nobiscum Deus-quis contra nos*!

»Gegeven te St. Petersburg, den 11 dag van de maand April van het jaar der genade 1854, en van onze Regering het 29ste. (*get.*) Nicolaas.»

— Uit Berlijn meldt men van 2 dezer dat door de wederzijdsche gevolmagtigden de ratificatien van het Pruisisch, Oostenrijksch aanvallend en verdedigend verbond waren uitgewisseld. Volgens berigten uit Parijs van 2 dezer hadden de Russen wel degelijk in de Dobrudscha eene nederlaag geleden. Bijzonderheden blijven echter nog ontbreken. Men was daar onderrigt, dat Silistria nog steeds hevig door de Russen werd bestookt. Die vesting bleef evenwel, met moed en met goed gevolg weerstand bieden en het verlies der Russen was zeer aanzienlijk. De Turken rukten tegen Krajowa op.

— Nadat de *Moniteur* in zijn nommer van 1 dezer gesproken heeft van de verzachtingsmaatregelen, die de Ottomannische Regering nopens de uitzetting der Grieken genomen heeft, voegt dit blad er bij:

»Wat hare verhouding met hare christelijke onderdanen betreft, bereidt, naar men verzekert, de Ottomannische regering nieuwe firmans voor die eerstdaags aan alle gouverneurs zullen worden bekend gemaakt, ten einde hun te herinneren, dat zij als gedragslijn jegens hunne onderhoorigen van elke godsdienst, de beschikkingen van het Tanzimat moeten in acht nemen. Voornamelijk zal hun aanbevolen worden, om de overreding te bezigen, ten einde die bevolking, welke zich op het dwaalspoor zou kunnen laten brengen, tot gehoorzaamheid terug te voeren. Om van stonde af aan te bewijzen, hoezeer de Porte geneigd is om de middelen van bedwang, waartoe zij in de opgestane Grieksche provinciën heeft moeten overgaan, zoo zacht mogelijk te nemen, heeft zij besloten, om de ongeregelde Albanesche troepen, die in eenige plaatsen van Epirus en in Thessalie garnizoen hielden af te danken. Deze maatregel erlangt thans reeds uitvoering. Om het ledig, dat daardoor in het effectief van het operatie corps ontstaat aan te vullen zijn naar Volo 5000 man Egyptische troepen opgerukt, die onlangs te Konstantinopel aangekomen waren. De Porte zal, zoo zegt het officiële blad verder, door aldus voort te gaan, de pogingen der propaganda, waaraan Rusland zich bij de Christenen in dat rijk heeft overgegeven, verijdelen en den opstand der Epiroten zal ten nadeele uitloopen van hen, die hem hebben veroorzaakt.

Hetzelfde blad zegt, dat het eskader, onder bevel van den admiraal Parseval-Deschênes, nadat het te Reval twee dagen, gedurende welke het zeer gestormd had, had doorgebragt, den 29sten April, toen het weder gunstiger begon te worden, zich gereed maakte, naar de Oost Zee te stevenen.

— Uit Hamburg schrijft men, dat het ijs in de havens van Finland den 22 dezer zich in beweging gesteld heeft. Sir Ch. Napier schijnt besloten te hebben, niets ernstigs te ondernemen; voor dat het Fransche smaldeel zal zijn aangekomen, dat met ongeduld wordt te gemoet gezien. De kinderziekte heerscht op verscheidene Engelsche oorlogschepen, zoodat men, om besmetting voor te komen, de schroefboot *James Watt*, van 90 stukken, eene afzonderlijke standplaats heeft aangewezen, daar vele matrozen op dat schip reeds aan die ziekte waren bezweken. Daar de Engelsche kruisers reeds zooveel schepen prijs gemaakt hebben en de Russische kapiteins thans in de onzijdige havens van Zweden en Denemarken verblijven, en zich niet durven wagen, zoo zal er voor het Fransche smaldeel weinig kans meer bestaan, om veel schepen prijs te maken.

— De keizer van Rusland heeft voor het aanbod, hem door den adel van St. Petersburg gedaan, om een afzonderlijk corps uit zijn midden zamen te stellen, dat in de eerste rangen ten strijde zou gaan, bedankt; omdat er nog geene noodzakelijkheid bestond, zoodanig offer te brengen. Hij hield zich echter overtuigd, dat de adel niet zou nalaten, zoo noodig, de wapenen op te vatten tot verdediging van het vaderland. De Russische Regering blijft alzoo getrouw aan zijn beginsel, om geene krijgsmagt, hoegenaamd, in het Rijk te doen bestaan, die niet uitsluitend van haar afhankelijk is. Daarentegen is het aanbod, door dienzelfden adel gedaan, om een tiende der inkomsten van elk harer leden voor het Rijk ten offer te brengen, aangenomen.

— Uit Engeland meldt men dat de *Powerful* van 84 stukken, bevel heeft bekomen, zich naar de Oostzee-vloot te begeven. Men ziet, dus, dat de zeemagt nog steeds versterkt wordt. Dat schip voerde in der tijd aan de kusten van Syrie de admiraals-vlag van Sir Ch. Napier.

— Men schrijft uit Weenen: De Grieksche opstandelingen zijn tusschen Janina en Prevesa eene nederlaag geleden. Zij hebben 100 dooden; het getal der door de Turken gemaakte krijgsgevangenen is 120, overigens zijn 4 stukken geschut en 60 vaatjes buskruid in handen der overwinnaars

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN WOENSDAG 3 MEI.

In deze zitting zijn ingekomen de geloofsbrieven van het nieuw gekozen lid den heer van der Heyde. In handen gesteld eener commissie, om daarover in de volgende vergadering verslag uit te brengen, bestaande uit de heeren: Wintgens, Westerhoff en van Reede van Oudshoorn.

De commissie van rapporteurs is gereed met haar eindverslag over het ontwerp van wet tot regeling van het koloniaal batig slot over 1851, — drukken en ronddeelen terwijl de beraadslagingen aan de orde worden gesteld op aanst. Maandag des morgens ten 11 ure.

Nog is de comm. van rapporteurs gereed met haar eindverslag over het ontwerp van wet tot regeling van het armbestuur. — Drukken en ronddeelen en stelt de voorzitter voor de beraadslaging te houden op aanstaanden Dingsdag. Op voorstel van den heer van Heiden Reinestein wordt echter besloten die beraadslagingen te doen plaats hebben op aanst. Woensdag des morgens ten 11 ure.

Na het uitbrengen van onderscheidene rapporten op verzoekschriften is de zitting gescheiden.

Aan de Kamer is aangeboden een wets-ontwerp, strekkende tot goedkeuring van de ruiling tusschen het bestuur der domeinen en de gemeente Middelburg, waarbij aan deze afstand wordt gedaan van het aan den Staat toebehoorend *westelijk gedeelte der pakhuizen van de voormalige West-Indische Compagnie*, staande te Middelburg, en door de voornoemde gemeente aan den Staat wordt afgestaan, het aan haar toekomend *aandeel in het regt van eigendom op het burgerlijk en militair huis van verzekering*, staande mede in die stad.

's Gravenhage, 8 Mei.

Z. M. heeft goedgevonden: tot ridders der orde van den Ned. Leeuw te benoemen de heeren Jhr. Mr. J. de Bosch Kemper, hoogleeraar in de regtsgeleerdheid en staatswetenschappen aan het athenaeum illustre te Amsterdam; en A. E. Dudok van Heel, te Amsterdam.

Gisteren is Z. Exc. de oud-minister Rijk, laatst lid der Tweede Kamer, die den vorigen dag zijne dochter, die uit Indie was gekomen, van Amsterdam had afgehaald, ten gevolge van eene beroerte overleden, in den ouderdom van 67 jaren. Het verlies van een man, die zooveel gedaan heeft voor de wetenschap en voor den roem van zijn vaderland, zal gewis èn in Nederland èn in onze koloniën betreurd worden.

Men verneemt, dat Z. M. aan den Hortus Botanicus te Amsterdam een exemplaar van het kostbare plaatwerk over de Javaansche gewassen, door prof. Blume onder den titel van *Rumphia* uitgegeven, ten geschenke heeft gegeven.

* Heden is de Prins Camille de Rohan, uit de residentie naar Leiden vertrokken, om aldaar het merkwaardige te bezigtigen, en zal van daar de reis naar Amsterdam voortzetten.

* De minister van Finantiën heeft kennis gegeven, dat door hem elken Donderdag des middags ten 12 ure, aan het lokaal van het Departement van Finantiën zullen worden ontvangen diegenen, welke hem, over zaken gezegd Departement betreffende, wenschen te spreken.

* In de zitting van den Hoogen Raad (kamer van strafzaken) is heden behandeld de zoo belangrijke zaak van M. J. Beckers, wed. Huijds, ditmaal gerequireerde van cassatie tegen een arrest van het Provinc. Hof van Gelderland, waarbij de gereq. van alle regtsvervolging is ontslagen, op grond dat, hoewel in facto constaterende, dat er een toeleg was gedaan op het leven van de echtelieden Stassen, door middel van vergiftiging, en het mengsel koffij met zwavelzuur vermengd den dood ten gevolge had kunnen hebben, echter dat mengsel was van dien aard, dat niemand hetzelve vrijwillig zoude hebben ingenomen; en mitsdien het toegediend middel den dood niet ten gevolge had kunnen hebben. De Procureur-generaal bij het Prov. Hof vermeld, heeft in deze eene memorie van cassatie ingeleverd, niet minder beslaande dan 38 vellen compres schrift, en waarbij wordt geconcludeerd tot cassatie van het arrest, op grond van schending van de Artt. 301, 302 C. P. en 206 en 211 Strafvordering. — Op dien grond is geconcludeerd tot regtspraak ten principale (veroordeeling tot de straffe des doods), of in ieder geval tot cassatie en renvooi naar een ander Hof.

Nadat de raadsheer Geradts in deze zaak een breedvoerig rapport had uitgebragt, zijn de belangen van de gerequireerde, ook wederom ditmaal, geadstrueerd door den advocaat Mr. D. Léon. Op 15 Mei zal de procureur-generaal bij den Raad in deze zijne conclusien nemen.

* De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft ter kennis gebragt van degenen, die mogten verlangen tot den op den eersten Sept. aanstaande aan te vangen cursus der Koninklijke Academie tot opleiding van burgerlijke ingenieurs enz. te worden toegelaten, dat de commissie, belast met het onderzoek der kandidaten, hare zittingen zal houden in het academie-gebouw te Delft in den loop der volgende maand Junij, op de dagen en uren, welke zullen worden bekend gemaakt aan allen, die zich ter bekoming van berigt dienaangaande, vóór het einde der loopende maand Mei, schriftelijk aan den heer directeur der Academie zullen hebben aangemeld. Tevens wordt herinnerd, dat zij, die in voege voorschreven verlangen te worden toegelaten, bij het examen het bewijs zullen moeten overleggen, dat zij op den 1 Sept. aanstaande den ouderdom van 17 jaren zullen zijn ingetreden, en dat zij, ingevolge het programma der Academie, zullen moeten doen blijken eenige bepaalde kundigheden te bezitten. Na afloop der examina zal vóór het einde der maand Julij aanstaande, door den Directeur der Academie aan de geëxamineerde (hunne ouders of voogden), die bevonden zijn al de vereischten te bezitten, van de toelating worden kennis gegeven.

* De ministers van Marine en Oorlog, hebben als een vervolg op de aankondiging van den 6 April jl., ter kennis van ouders en voogden gebragt, die verlangen mogten dat hunne zonen of pupillen te dezer jare worden toegelaten als adelborst voor de scheepsconstructie op de Kon. Academie voor de zee- en landmagt, dat bij nadere beschikking twee plaatsen als zoodanig ter vervulling zijn open gesteld. De jongelingen, die daartoe zullen worden geadmitteerd, moeten op den 1 Sept. aanst. den vollen ouderdom van 14 jaren hebben bereikt, en niet ouder zijn dan 18 jaren.

In de vergadering van den kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier van jl. Vrijdag avond, is van wege het klassikaal bestuur de kennisgeving ingekomen, dat dit bestuur geen termen heeft kunnen vinden om de approbatie van het beroep van Ds. Zaalberg te weigeren.

* De opzieners der jagt zijn dezer dagen door de heeren inspecteurs der jagt en visscherij aangeschreven, om zooveel mogelijk tegen te gaan het verstoren van patrijzennesten en het losloopen van ongemuilbande honden. Men wil, dat reeds personen in de duinen zijn gecalangeerd, wegens het zoeken of rapen van eijeren.

Reeds gisteren kondigden wij aan, dat onder de vermakelijkheden, die op de aanstaande kermis gevonden worden, moet worden geteld het Grand Theâtre des Variétés et Pantomimes, van de heeren Schoeman en van Lier. Onder die vermakelijkheden zal ook gewis eene der eerste plaatsen bekleeden, de Soirées Fantastiques, van den in ons land reeds door zijne herhaalde opstijgingen en luchtreizen bekenden professor Lassaigne, die in dit jaar zijne reizen zal hervatten met twee geheel nieuwe ballons, *de Nederlander* en *l'Eclair*, en die met een uitmuntend personeel Fransche artisten dit jaar derwaarts is gekomen.

Gewis zal ook een ieder met genoegen vernemen, dat het in het buitenland met lof bekende Groot Russisch Honden en Apenthéâtre en Cirque Olympique, of paardenspel in miniatuur, onder directie van den heer Bruckmann, in dit jaar onze kermis zal bezoeken, met zijne beroemde dwergpaardjes of ponny's, die nimmer hier te lande zijn voorgesteld, en andere viervoetige kunstenaars, ten getale van 30. De voorstellingen van eerstgenoemde zullen op Maandagavond en die van den laatsten op Zondagavond aanvangen, waarop wij de aandacht der kermisbezoekers vestigen.

Ten vervolge van het gisteren door ons medegedeeld berigt van de benoeming van den opvolger van Dr. A. Vrolik, als voorziter van het muntcollegie, deelen wij mede, dat nog bepaald is, dat de heer Mr. L. C. Hora Siccama, lid van dat collegie, in de plaats van de betrekking van waardijer, die van secretaris bij dat collegie zou waarnemen.

Uit den staat der Nederlandsche Bank op 30 April, blijkt, dat er in omloop is aan bankbilletten voor ƒ95.087.605, saldo's van rekeningen courant ƒ20.455.410.38$\frac{1}{4}$; munt en muntmateriaal ƒ102.609.354.52$\frac{1}{2}$.

* Het bestuur van de Rotterdamsche Telegraafmaatschappij is voornemens, om Zaturdag den 13 Mei 1854 des namiddags ten 12 ure in de concertzaal in de Bierstraat te Rotterdam aan te besteden den aanleg eener electro-magnetischen telegraaflijn tusschen de kantoren te Rotterdam, Hellevoetsluis, Brielle, Dirksland en Brouwershaven.

De *N. R. C.* deelt een uitvoerig adres mede, aan de Tweede Kamer gerigt, dat onder de korenmolenaars in de prov. Groningen circuleert, waarbij deze hunne bezwaren te kennen geven tegen het aanhangig wets-ontwerp tot wijziging van de wetten op het gemaal van 29 Maart 33 (Stbl. n°. 3) en 26 Nov. 1847 (Stbl. n°. 70), met het doel om de oprigting van tarwemolens of van fabrieken van tarwemeel te bevorderen. De adressanten hebben tweederlei bezwaren tegen het wets-ontwerp. Vooreerst, dat de bepalingen der bedoelde belemmerende wetten voor de bestaande korenmolens worden behouden, waardoor aan de nieuwe op te rigten fabrieken een privilegie wordt geschonken. Ten tweede, dat al wilde de regering de bestaande korenmolenaars in de voorgedragene wijzigingen laten deelen, dit onmogelijk wordt door de bepaling, in het ontwerp opgenomen, dat op dezelfde molen geen belast en onbelast graan mag worden vermalen, welke bepaling hen geheel buiten sluiten, en dat wel om velerlei redenen. De bezwaren van adressanten, zeggen zij ten slotte, tegen het ontwerp en de bestaande fiscale wetten op het gemaal, maken het beroep van de bestaande molenaars nog ondragelijker. — Het geldt hier niet, gelijk in vele andere gevallen, het verdringen van bestaande industrien door nieuwe en beter ingerigte fabrieken, welke uit vrije beweging meer overeenkomstig de wetenschap of in het belang van het publiek worden daargesteld; neen, hier veroordeelt men door de wet den vrijen arbeid en diensvolgens welligt meer dan twee duizend bestaande korenmolens, en berooft daardoor duizende nijvere ingezetenen van hun bestaan, en dat alleen om eene belasting te kunnen behouden, die door de natie veroordeeld is, omdat zij het onontbeerlijk brood belast; en zulks, ten einde de rijken des te minder in de belastingen te doen bijdragen,

De adressanten verzoeken daarom, dat de Kamer Z. M. verzoeke, het aangebodene wetsontwerp in nadere overweging te willen nemen.

Directeuren der vereeniging voor volksvlijt te Amsterdam, onder voorzitterschap van dr. S. Sarphati, hebben den Koning bekend gemaakt met het voornemen, om door hunne bemiddeling, eene maatschappij tot stand te brengen tot oprigting van een gebouw, voor de groote tentoonstelling van 1856 te dier stede geschikt, en dat tevens verschillende zalen zal bevatten voor inrigtingen.

Hun is daarop, krachtens een kabinetsbrief van 25 April jl. n°. 64, door den Minister van Binnenlandsche Zaken, overeenkomstig diens voorstel, geantwoord: dat Z. M. de Koning hun voornemen goedkeurt en daaraan Zijne bescherming wil verleenen.

Volgens de laatste bladen uit Suriname, is door den Gouverneur op 23 Febr. eene publicatie uitgevaardigd, houdende afkondiging van het koninklijk besluit van 17 December 1853, waarbij bekrachtigd wordt het daarbij vermelde reglement op de verstrekking van kleedingbehoeften aan de slaven van de plantaadjen en gronden in de kolonie Suriname.

Te Arnhem is uit den boezem van het natuurkundig genootschap aldaar eene commissie opgerigt, bestaande uit de heeren G. K. Timmer, H. J. Veldwijk en Dr. J. W. Elink Sterk, ter inzameling van gelden voor eene op te rigten sterrewacht te Leijden. (*L. Ct.*)

Dezer dagen heeft de arr. regtbank te Appingadam eene lijst van aanbeveling opgemaakt van drie kandidaten in de vacature als regter-plaatsvervanger, ontstaan door het eervol ontslag van den heer Mr. R. T. Mees. Op die lijst zijn geplaatst de heeren: Mr. H. Frima, adv. te Appingadam, Mr. J. V. C. Wichers, adv. te Delfzijl, en Mr. J. Koning Wilkens, adv. te Onder-Wirdum. (*Gr. Ct.*)

Uit den Staat der opbrengsten van den Aken-Maastrichtschen spoorweg blijkt, dat gedurende de maand April 7026 reizigers zijn vervoerd, waarvan de opbrengst is geweest *f* 3.358.44; er zijn 4.007.000 Ned. ponden goederen vervoerd, opbrengende *f* 3.460.18; er zijn verkocht *f* 143,800 Ned. p. schaalkolen en 27 514 halve mudden gruis, à *f* 8,591.64; de totale opbrengst bedroeg alzoo *f* 15.410.26.

Rotterdam, 1 Mei. Heden ging aan boord van het op stroom gereed liggend barkschip *Noord-Holland*, naar Suriname bestemd, het per spoor van Harderwijk over Amsterdam komende detachement, suppletie-troepen, sterk 56 onder-officieren en manschappen onder kommando van den 2den luit. N. F. Speneer, alsmede den off. van gez. 2de kl. F. W. L. Tydeman en den Apotheker A. Andriessen.

Utrecht, 1 Mei. Op den 27 dezer promoveerde tot doctor in de regten, de heer J. J. Baud, van 's Gravenhage, met *Theses.*

△ **Arnhem**, 2 Mei. Heden morgen verliet het hier, gedurende eenige jaren in garnizoen gelegen hebbende korps Mineurs en Sappeurs, met deszelfs officieren, deze stad. Een trein van vier rijtuigen der eerste klasse en negen wagens, en twee locomotieven, voerde de manschap, ten zeven ure naar Utrecht, de plaats harer bestemming. In de geregeldste orde had de optogt plaats van de Willemskazerne door de Ketel- en Rijnstraten, de Rijn-barrière en langs de Bergstraat, voorafgegaan door het muziekkorps der Stedelijke Schutterij en der heeren Officieren in groot tenue. De halve bevolking, of liever twee derde der inwoners vergezelden de reizigers, of waren in ontelbare menigte op het Stationsplein zamengestroomd, in weerwil van het regenachtige weder. Op het Stationsgebouw had zich mede eene aanzienlijke schaar van Heeren en Dames verzameld, om het schouwtooneel gade te slaan. Het vrouwelijk geslacht maakte op het Station, vóór de hekken, in de nabijheid der eerste seinpaal, zelfs achter Bellevue, het grootste gedeelte der toeschouwers en vaarwelzeggers uit. Bij het aankomen op het Station, gedurende den tusschentijd van het vertrek en bij het afrijden, voerde het genoemde muzijkkorps onderscheidene marschen uit, terwijl een algemeen hoerah, bij den afrid, de lucht deed weêrgalmen. — Den 8sten dezer wordt het 4de bataillon van het 8ste regiment infanterie, komende van Amsterdam, alhier in garnizoen verwacht.

Ingezonden Stukken.

VRIJHEID OF BESCHERMING?

Schoon is het schouwspel van den vooruitgang der maatschappij voor den opmerkzamen toeschouwer, wanneer hij haren tegenwoordigen staat vergelijkt met de maatschappij in hare kindschheid. Er is een tijd geweest, dat de burgers waren *om* enkelen, en beschouwd werden als behoorende tot een geslacht tusschen de edelen en de dieren in. De zegenrijke invloed des christendoms maakte aan dezen den vrijen mensch onwaardigen toestand een einde. Niet dat dit eensklaps plaats had en de werkelijke verandering dadelijk volgde — neen — eeuwen zijn noodig geweest tot de vestiging van den tegenwoordigen stand van zaken. Voor ruim drie honderd jaren had eene geweldige beroering in dien overgang plaats; die, welke de laatste sporen des vroegeren toestands uitwischte, heugt nog slechts weinigen. Wat is de vruchten van die verandering van betrekking geweest? Dat de vrije mensch werd los gemaakt van de ijzeren banden, die zijne ontwikkeling tegenhielden; dat hij in staat gesteld werd, zich staande te houden onafhankelijk van anderen, terwijl vroeger zijn bestaan van de gunst zijns Leenheers en eigenaars afhing; dat alleen kennis, nijverheid en deugd de maatstaf van het ware aanzien in de maatschappij geworden zijn.

Die orde van zaken vordert als van zelve vrijheid van arbeid. Bezwarende regten drukken loodzwaar op de nijverheid en verminderen haren bloei, beschermende regten, subsidies, verlammen hare zenuw. Er wordt inspanning vereischt; elke tak van nijverheid, die in zich de kracht niet bevat om te blijven bestaan, verdient te niet te gaan.

En toch schijnt die orde van zaken en de daaruit voortvloeijende eischen niet begrepen te worden.

Waarom, bijv. bouwt en vergroot eene stedelijke regering eene inrigting tot het gebruik der zeebaden?

Hoe kan het in 't brein van eenigen (eenen?) opkomen de oprigting voor te slaan van eene bakkerij van wege de gemeente?

Eene stedelijke Regering is geen bijzonder persoon. Hare belangen zijn niet die van een nijverdoend burger: tegenspoeden kunnen den laatsten ondergang berokkenen, — de gemeente-kas raakt ledig, maar *wordt* weêr gevuld — de beurs des burgers moet *hij zelf* door zijn arbeid vullen. Daar, waar geen levensbelangen bestaan, bestaat ook geen vrees voor ondergang en tegenspoeden, daar is men in staat de laatsten te verduren. Het is den particulier onmogelijk te concurreren met eene inrigting, welke ook, die gehouden wordt door een ligchaam dat in de voorgaande omstandigheden verkeert. Maakt eene regering, die zoo handelt, den arbeid vrij? Verlamt zij niet de zenuw der nijverheid? Stelt zij geene onoverkomelijke hinderpalen aan den nijveren burger? Verandert zij niet de verhouding, die in onze maatschappij bestaat, tusschen de inspanning der burgers en hun voorspoed?

En dan de oprigting eener gemeente-bakkerij, om den inwoners beter brood te verschaffen?! Maar de inzender zal dat stuk (1) wel niet in den tegenwoordigen tijd geschreven hebben. Zeker zal hij eene bijdrage van zijn achter-overgrootvader onder oude papieren gevonden en ze met eenige veranderingen in de «Nieuwsbode» geplaatst hebben; want waarlijk, des inzenders denkbeeld behoort drie geslachten terug te huis.

Wilt gij den burger beter brood verschaffen dan het minder voedzaam hollandsch brood, overtuig hem dan eerst van het verkeerde zijner handelwijze om dit min goede brood te eten; stel hem helder voor oogen, leg hem duidelijk uit, dat niet enkel in de massa, maar in de bestanddeelen tevens de voedende kracht van het brood ligt. Doe dit eerst, maar dwing hem niet goed brood te eten. Als hij zijn belang inziet, dan zal hij wel de middelen weten te vinden, om Geldersch roggebrood te krijgen, dat de inzender als beter voorstelt dan dat, hetwelk in de Hollandsche steden gebakken wordt. Wil hij evenwel zijn belang niet inzien, wel nu, laat hem dan door de gevolgen van zijn onverstand, door schade, wijs worden.

De nijverheid is op zulk eene hoogte, dat elk beschermend regt haar schaadt. Wordt dit verschijnsel niet overal waargenomen? Een engelsch graveur heeft de waarheid dezer stelling zeer aanschouwelijk voorgesteld op de plaat «*Free Trade*» met een pendant. En nog dagelijks bewijst de vooruitgang der nijverheid in het werkzame Engeland, dat de vooruitgang door arbeid gemaakt de ware is; en dat die door gunst en bescherming een vasten grond mist. Onthef de nijverheid van alle banden: voorspoed en bloei zullen de gevolgen zijn. K.

---

(1) *s Grav. Nieuwsb.* v. 26 April.

Correspondentie.

Het dichtstuk, dat wij ontvingen en toegezongen is aan de alhier opgerigte Protestantsche Kiesvereeniging «*Eendragt*» wordt niet geplaatst. De bedoeling des vervaardigers is gewis uitmuntend; maar de uitvoering te gebrekkig, dan dat we zoodanig dichtstuk in ons Blad kunnen opnemen.

Advertentiën.

HET LEVENSLOT der Jeugdige veroordeelden, vóór en na hunne detentie, geschetst voor allen, die wel kunnen doen, door J. STEYNIS Gz., Hoofd-Onderwijzer bij de Gevangenis voor Jeugdige Veroordeelden te *Rotterdam.* Gevolgd door een Woord van J. VAN DEN BERGH, Kommandant bij de Gevangenissen te *Rotterdam. f* 0.40.

BEKNOPTE HANDLEIDING bij het Onderwijs in de Nederl. Taalkunde, 1e Cursus, *f* 0.20.

NEDERLAND. Liederen voor de Jeugd, door G. C. DE HONDT, Onderwijzer te *Gouda*, op Muzijk gebragt door G. P. KONING, Organist te *Brielle. f* 0.25.

Worden uitgegeven bij W. C. DE VLETTER en zijn bij alle Boekhandelaars verkrijgbaar.

(397)

Door de Boekhandelaars J. Az. DOIJER te en J. C. LOMAN te Amsterdam is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld, een werkje, getiteld:

de Bedelaar

AAN

DE MAANDELIJKSCHE KRON

TE ZALT-BOMMEL.

Met bijlagen. Prijs 15 Cents.

(398)

FLORIDA-WATER,

VERVAARDIGD DOOR

JOHN MILHAUS,

Chimist in New-York,

Is eene aangename compositie, welker goe danigheden, die van Eau de Cologne, Lavend en zoovele vinaigres de toilet verre overtreffen. is een water, dat getrokken wordt van plante groeijen in de zuidelijke streken der Vereeni ten. — Het is een heerlijk, zacht en aa schoonheidsmiddel, dat de zenuwen versterkt, verfrischt en verfraait, en sproeten en ve huidziekten wegneemt. — Ook draagt het ve eenen volmaakten staat van gezondheid, door lijke uitdampingen tegen te werken en verzwak te versterken.

Een Depôt van dit Water is gevestigd in d

Kleine-Bazar,

Veenestraat 147,

waar hetzelve ad *f* 1 de flesch met een be verschillend gebruik, is te bekomen.

(399) H. MULD

223ste Nederlandsche Staats-Lo

3e LIJST. 2e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

N°. 11200 *f* 5000; N°. 6238 *f* 2500; N°. 56 11804 en 7823 ieder *f* 1000.

Prijs-Courant der Effecte

AMSTERDAM, 3 Mei 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**	Pct.
Ned. W. Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$55\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{9}{16}$	*Hope* 1798/1816	5
Dito Certificat.	3	$66\frac{1}{4}$	Dito 1828/1829	5
Dito dito	4	$82\frac{3}{4}$ 3	Cert. 1831/1838	5
O. I. Leening.	4		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito *Hope*	4
Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$		Dito *Stieglitz.*	4
Belgie.			Dito dito 5e Ser.	4
Certificaten.	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig.	6
D° *Rothschild.*	$2\frac{1}{2}$	$44\frac{1}{2}$	Certific. dito.	6
Frankrijk.				
Obligatien.	3		**Polen.**	
Spanje.				
Nieuwe	1	$17\frac{1}{16}$ $\frac{1}{8}$	Obligatien	4
Dito Buitenl.	3		**Oostenrijk.**	
D° Binnenl. s/m.	3	$32\frac{7}{16}$ $\frac{1}{8}$		
Bew. Sp. Com.		$3\frac{5}{8}$ $\frac{11}{16}$	Metalliek	5
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5
Portugal.			Dito letter B.	5
Londen nieuwe.	5	$32\frac{1}{8}$	Dito 1847	2
Dito uitgest.	4		Dito 1851/1852	2

Mexic., te Londen, 3 pct. $21\frac{13}{16}$; dito Onb. dor $2\frac{3}{4}$.

Over het geheel waren handel en variatie hed meldenswaardige aard.

FRANKFORT, Dingsdag 2 Mei. 5 pct. Me Spanje binn. 33; 1 pct. dito $17\frac{3}{16}$.

LONDEN, Dingsdag 2 Mei. Consols op t. 8 N. 3 pct. $23\frac{3}{4}$, $23\frac{1}{2}$; Peru N. $4\frac{1}{2}$ pct. 59 Uitg. 6, $6\frac{1}{8}$; Sardinie 5 pct. 79; Spanje 1 dito 3 pct. buit. $35\frac{3}{4}$, $35\frac{3}{4}$; dito Certificaten sen $4\frac{1}{2}$ pct. 79, 79; dito 5 pct. 92, $92\frac{1}{2}$ 85; dito $2\frac{1}{2}$ pct. $56\frac{1}{2}$.

Kalme doch vaste beurs.

PARIJS, Dingsdag 2 Mei. Fr. $4\frac{1}{2}$ pct. op 3 pct. 64.45; Sp. Binnenl. 3 pct. 33; dito $4\frac{1}{2}$ pct. $84\frac{3}{4}$; Rusl. $4\frac{1}{2}$ pct. 78; O. Metall.

WEENEN, Dingsdag 2 Mei. N. Metall. 85 111; N. Leen. 88; Lot. v. fl. 250 $119\frac{1}{2}$; Lond Bankactien 1186; Wissel Londen 13.26;

MADRID, Zaturdag 29 April. Sp. binn nieuwe 1 pct. $17\frac{1}{2}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te